

MALIGNE BOLESTI

Novooboljeli

Prema podacima Registra za rak HZJZ-a 2013. godine (zadnji objavljeni podaci) dijagnosticirano je 992 novih bolesnika od raka (invazivni oblici raka bez raka kože), 522 muškaraca i 470 žene. Stopa incidencije iznosila je 477,4/100.000; 516,7/100.000 za muškarce i 440,2/100.000 za žene. Stope incidencije raka su u porastu. Broj novooboljelih raste s dobi, osobe iznad 65 godina čine 56,1% novooboljelih odnosno osobe iznad 55 godina 80,9% novooboljelih.

Pet vodećih sijela raka kod novooboljelih osoba muškog spola u IŽ, koja čine ukupno 59,1% novooboljelih su: kolon, rektum i rektosigma (17,4%), bronh i pluća (15,5%), prostata (13,0%), mokraćni mjehur (8,0%) i želudac (5,2%). Pet vodećih sijela raka u žena (61,4% novooboljelih žena) su: dojka (28,9%), kolon, rektum i rektosigma (12,8%), bronhi i pluća (8,3%), trup maternice (7,4%) i štitnjača (4,0%).

Omjer smrti zbog raka i novih slučajeva raka (prosjek 2009.-2013.godine) bio je 0,64 (muški 0,71 i ženski 0,57). Poželjna vrijednost omjera je ispod 0,45, a prihvatljiva ispod 0,5. Visoki omjer umrlih u odnosu na novooboljele uočljiv je kod muškaraca posebno za rak bronha i pluća (1,02), debelog crijeva (0,76), želuca (0,91), bubrega (0,66), gušterače (1,10), mozga (0,80), jetre (0,98), grkljana (0,56), prostate (0,50), rektosigmoidnog prijelaza i rektuma (0,47). Kod muškaraca poželjna je vrijednost ostvarena za rak mokraćnog mjehura (0,44) i melanoma (0,22). Visoki omjer umrlih u odnosu na novooboljele kod žena vidljiv je za rak debelog crijeva (0,71), bronha i pluća (0,93), jajnika (0,58), gušterače (1,05), želuca (0,92), mokraćnog mjehura (0,58), bubrega (0,63) i mozga (0,93). Kod žena poželjna je vrijednost ostvarena za rak dojke (0,42), trupa (0,16) i vrata maternice (0,33), rektosigmoidnog prijelaza i rektuma (0,41) i melanoma (0,22).

Umrli

Prema DZS-u, u IŽ su u 2014. godini od novotvorina umrle 693 osobe, 392 muškarca i 301 žena, od toga od zloćudnih novotvorina 681 osobe, 382 muškaraca i 299 žene. Stopa mortaliteta od raka bila je 327,1/100.000; 377,3/100.000 za muškarce i 279,5/100.000 za žene. Stope mortaliteta od raka su u porastu. Broj umrlih raste s dobi, osobe iznad 65 godina čine 71,8% umrlih.

Najčešće sijelo raka među umrlim muškarcima u IŽ 2014. godine bio je rak bronha i pluća (22,0% umrlih muškaraca od raka), zatim rak debelog crijeva (10,2%), rak prostate (11,8%), rak želuca (6,3%) i rak mokraćnog mjehura (5,5%). Najčešće sijelo raka kod umrlih žena je rak dojke (19,4% žena umrlih od raka), slijedi rak bronha i pluća (12,7%), rak debelog crijeva (10,7%), rak gušterače (6,4%) i rak mozga (4,7%).

Dobno-standardizirane stope smrtnosti pružaju mogućnost usporedbe među područjima s različitim dobnim sastavom stanovništva koji bi mogao utjecati na naše zaključivanje o pojavnosti određenih bolesti pa tako i uzroka smrti. Stope za IŽ do 2006.godine su računane na broj stanovnika prema Popisu 2001.g., za 2011.g. na Popis 2011.g., a od 2007.-2010g. i 2012.-2014. prema procjeni broja stanovnika DZS-a. Dobno-standardizirane stope smrtnosti od zloćudnih novotvorina (za ukupnu dob i za dob 0- 64 godina) su niže od stopa RH, bliže stopama EU, a slično je i za rak traheje, bronha i pluća. Kod raka dojke i vrata maternice stope su slične stopama RH i EU.

Nacionalni programi ranog otkrivanja

Prema nepotpunim podacima u drugom ciklusu Nacionalnog programa **ranog otkrivanja raka debelog crijeva** od listopada 2013. do 2014. godine (ciklus još traje), Zavod za javno zdravstvo Istarske županije (ZZJZIŽ) poslao je 47.104 poziva, a zaprimljeno je 7.840 uzoraka stolice (16,6% obrađenih osoba od broja poslanih poziva). Nalaz je bio pozitivan kod 438 osoba (5,6%). Svi pozitivni pacijenti naručeni su na kolonoskopiju, od čega je 60 osoba odbilo kolonoskopiju, ali je 378 (86,3%) obavilo kolonoskopiju. Patološki nalaz otkriven je u 83,3% kolonoskopiranih osoba. Od patoloških nalaza najčešći su bili polipi (41,9%) zatim hemeroidi (35,2%), divertikuli (13,7%) i karcinom (5,7%).

U trećem ciklusu Nacionalnog programa **ranog otkrivanja raka dojke u IŽ** (od prosinca 2011. godine do svibnja 2014. godine), ZZJZIŽ je na pregled pozvao 32.862 žena. Uvedeno je 13.495 nalaza, a ukupni obuhvat žena bio je 59,41%. Kod 93,3% nalaz je bio uredan (BI-RADS 1 i 2), kod 3,7% žena nalaz je bio BI-RADS 3 (vjerojatno benignan – rizik maligniteta manji od 2%), dok je u 2,7% žena nalaz BI-RADS 0 (potrebne dodatne pretrage kako bi se utvrdila priroda promjene), a u 0,2% nađena je suspektna ili visoko suspektna promjena (BI-RADS 4 i 5). Rak dojke otkriven je kod 54 žena, većinom (44 žena) lokaliziran. U svibnju 2014.g. je otpočeo četvrti ciklus pozivanja. Do kraja 2014. g. pozvano je 15.738 žena, uvedeno 4.506 nalaza, a ukupni obuhvat žena bio je 38,61%. Kod 93,3% nalaz je bio uredan (BI-RADS 1 i 2), kod 4,1% žena nalaz je bio BI-RADS 3 (vjerojatno benignan – rizik maligniteta manji od 2%), dok je u 2,4% žena nalaz BI-RADS 0 (potrebne dodatne pretrage kako bi se utvrdila priroda promjene), a u 0,1% nađena je suspektna ili visoko suspektna promjena (BI-RADS 4 i 5).

Županijskim programom preventivne mamografije koji se provodi od 2005. godine, ukupno je pozvano 18.035 žena, odazvalo se 5.930 žena, što sa ženama koje su po drugoj osnovi obavile mamografiju čini odaziv od 47,6% žena.

Nepotpuni rezultati prvog ciklusa Nacionalnog programa **ranog otkrivanja raka maternice** kroz razdoblje od 01.12.2012. do 31.12.2014. pokazuju da je ženama koje nisu u prethodne tri godine obavile PAPA test ZZJZIŽ poslao 37.686 poziva da se jave izabranom ginekologu, odazvalo se 3.622 žena, a abnormalan nalaz utvrđen je kod 51 žene.

NOVOOBOLJELI

4.1. Novooboljeli po sijelu raka, dobi i spolu 2013. godine u Istarskoj županiji

Šifra MKB	Spol	Ukupno	0-19	20-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 i više	Nepoznato
Novooboljeli od raka (C00-C97)	sv.	992	6	43	20	45	75	98	147	110	148	120	103	76	1
	m.	522	4	15	8	19	33	52	83	67	84	71	50	35	1
C00 usne	sv.	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-
	m.	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
C01 baza jezika	sv.	5	-	-	-	-	-	2	-	1	-	1	1	-	-
	m.	3	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-
C02 ostali i nespecificirani dijelovi jezika	sv.	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
C04 dno usta	sv.	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
	m.	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
C05 nepce	sv.	3	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-
	m.	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-
C07 zaušna (parotidna) žlijezda	sv.	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
	m.	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
C10 orofarinks	sv.	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-
	m.	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-
C12 piriformni sinus	sv.	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
	m.	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
C13 hipofarinks	sv.	4	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	1	-	-
	m.	4	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	1	-	-
C15 jednjak	sv.	6	-	-	-	1	-	1	2	-	1	1	-	-	-
	m.	5	-	-	-	1	-	1	2	-	1	-	-	-	-
C16 želudac	sv.	43	-	2	1	-	2	4	7	8	5	6	5	3	-
	m.	27	-	2	1	-	2	3	4	5	2	6	-	2	-
C18 debelo crijevo (kolon)	sv.	101	-	2	1	2	5	5	16	11	20	17	11	11	-
	m.	61	-	-	1	-	4	3	10	9	11	11	7	5	-
C19 rektosigmoidni prijelaz	sv.	10	-	-	-	-	1	-	1	-	4	1	2	1	-
	m.	4	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	1	-	-
C20 završno debelo crijevo (rektum)	sv.	40	-	3	-	-	2	1	5	11	6	3	5	4	-
	m.	26	-	1	-	-	1	1	4	8	4	2	2	3	-
C21 čmar (anus) i analni kanal	sv.	4	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	1	-
	m.	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
C22 jetra i intrahepatični žučni vodovi	sv.	26	-	-	-	-	1	3	5	3	2	3	6	3	-
	m.	17	-	-	-	-	1	2	5	2	2	1	2	2	-
C23 žučni mjehur	sv.	8	-	-	-	-	-	3	1	-	1	1	1	1	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
C24 ostali i nespecificirani dijelovi bilijarnog trakta	sv.	8	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	4	1	-
	m.	3	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-
C25 gušterača	sv.	29	-	-	1	-	1	2	3	6	4	4	5	3	-
	m.	21	-	-	1	-	1	1	3	4	3	3	2	3	-
C26 ostali i nedovoljno definirani probavni organi	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-

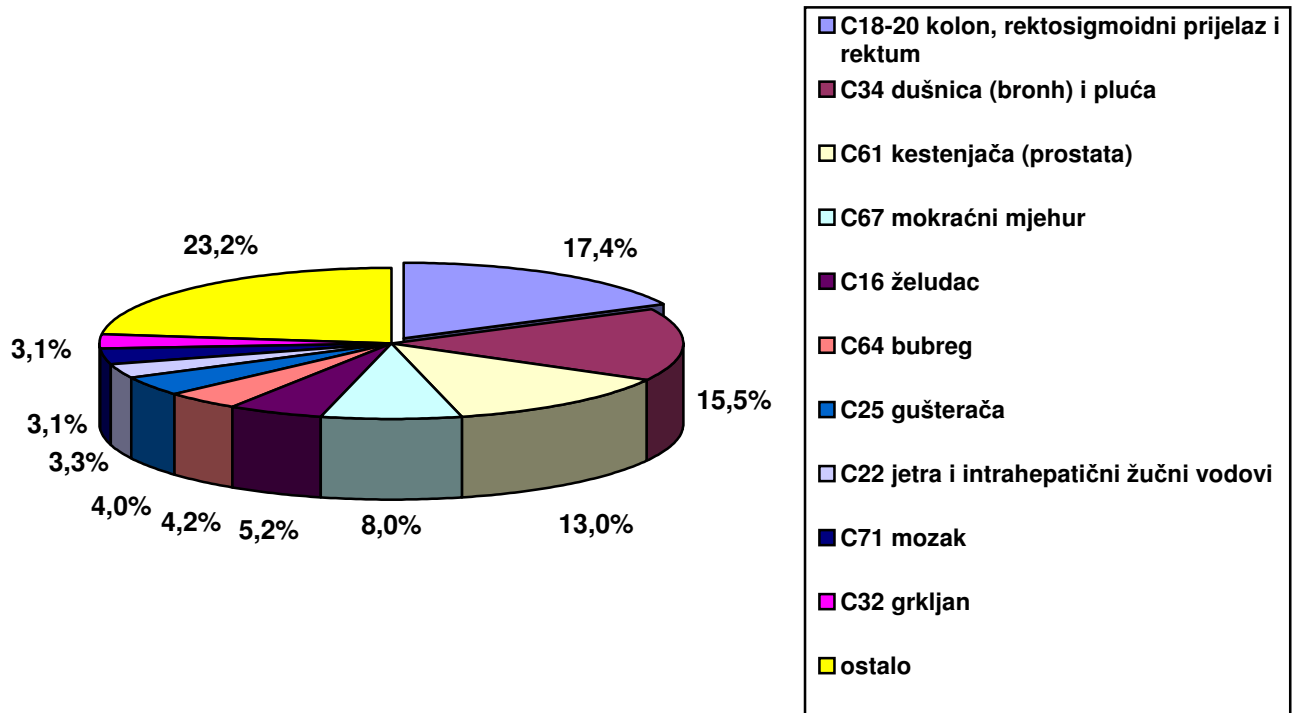
4.1. Novooboljeli po sijelu raka, dobi i spolu 2013. g. u Istarskoj županiji – nastavak

Šifra MKB	Spol	Ukupno	0-19	20-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 i više	Nepoznato
C32 grkljan (larinks)	sv.	17	-	-	1	1	3	5	2	1	3	-	1	-	-
	m.	16	-	-	-	1	3	5	2	1	3	-	1	-	-
C33 dušnika (traheje)	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C34 dušnica (bronh) i pluća	sv.	120	-	-	3	3	10	18	19	15	19	18	11	4	-
	m.	81	-	-	1	3	7	10	15	9	12	14	7	3	-
C40 kosti i zglobne hrskavice udova	sv.	3	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C41 kosti i zglobne hrskavice ostalih i nespecificiranih sijela	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C43 melanom kože	sv.	21	-	4	-	2	-	3	3	-	4	2	3	-	-
	m.	13	-	2	-	1	-	2	3	-	3	-	2	-	-
C45 mezoteliom	sv.	11	-	-	-	-	-	2	2	-	2	3	2	-	-
	m.	11	-	-	-	-	-	2	2	-	2	3	2	-	-
C49 ostalo vezivno i meko tkivo	sv.	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
C50 dojka	sv.	138	-	11	8	12	10	16	22	12	19	7	10	11	-
	m.	2	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-
C51 stidnica (vulva)	sv.	4	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	1	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C52 rodnica (vagina)	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C53 vrat maternice (cerviks)	sv.	14	-	2	-	2	3	1	4	1	1	-	-	-	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C54 trup maternice (korpus)	sv.	35	-	-	-	1	5	6	9	5	4	3	2	-	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C56 jajnik (ovarij)	sv.	13	-	-	-	2	5	-	-	1	2	1	1	1	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C57 ostali nespecificirani ženski spolni organi	sv.	3	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C60 spolnog uda (penisa)	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
C61 kestenjača (prostata)	sv.	68	-	-	-	2	4	4	8	10	17	12	6	5	-
	m.	68	-	-	-	2	4	4	8	10	17	12	6	5	-
C62 sjemenik (testis)	sv.	7	1	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	m.	7	1	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
C63 ostali nespecificirani muških spolnih organa	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
C64 bubreg, osim bubrežne zdjelice	sv.	36	-	2	-	3	6	3	3	5	2	5	6	1	-
	m.	22	-	-	-	3	3	3	3	5	1	1	3	-	-
C65 bubrežna zdjelica	sv.	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
C67 mokraćni mjehur	sv.	56	-	-	1	2	1	3	12	7	6	7	8	9	-
	m.	42	-	-	-	2	1	3	9	5	3	6	6	7	-

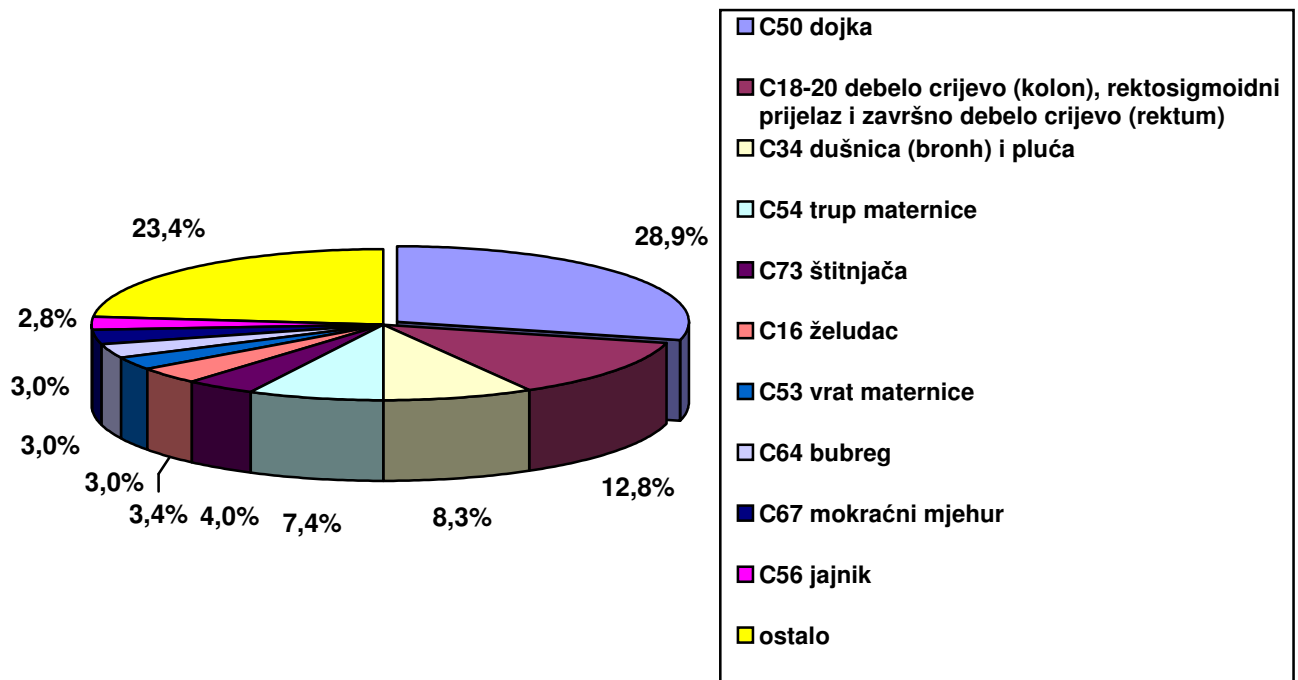
4.1. Novooboljeli po sijelu raka, dobi i spolu 2013.g. u Istarskoj županiji – nastavak

Šifra MKB	Spol	Ukupno	0-19	20-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 i više	Nepoznato
C69 oka i adneksa	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C71 mozak	sv.	26	2	2	1	5	2	2	1	2	2	4	2	1	-
	m.	16	2	2	1	4	-	1	1	1	2	1	1	-	-
C72 kralježnična moždina, moždani živci i ostali djelovi SŽS	sv.	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
	m.	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
C73 štitnjača	sv.	25	-	4	1	4	5	1	7	1	2	-	-	-	-
	m.	6	-	1	1	-	1	-	2	-	1	-	-	-	-
C 75 ostale endokrinne žlijezde i srodna s.	sv.	2	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-
	m.	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
C76 ostala i nedovoljno definirana sijela	sv.	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-
	m.	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C77 limfni čvorovi	sv.	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-
	m.	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-
C78 sekundarne zloćudne novotv. dišnih i probavnih organa	sv.	7	1	-	-	-	-	1	2	-	3	-	-	-	-
	m.	5	1	-	-	-	-	1	2	-	1	-	-	-	-
C79 sekundarna ostala sijela	sv.	3	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-
	m.	2	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-
C80 bez specificiranog sijela	sv.	7	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	-	3	-
	m.	3	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	-	-	-
C81 Hodgkinova bolest	sv.	5	-	3	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
	m.	4	-	2	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
C82 folikularni (nodularni) non-Hodgkinov limfom	sv.	3	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-
	m.	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-
C83 difuzni non-Hodgkinov limfom	sv.	14	-	2	1	-	1	-	-	1	4	3	-	2	-
	m.	7	-	-	1	-	1	-	-	1	2	1	-	1	-
C84 periferni i kožni limfomi T-stanice	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C85 ostale i nespecificirane vrste non-Hodgkin limfoma	sv.	9	-	-	-	-	-	2	-	3	1	2	-	1	-
	m.	6	-	-	-	-	-	1	-	3	1	-	-	1	-
C90 multipli mijelom i zloćudne plazmocitne novotvorine	sv.	13	-	-	-	1	-	-	2	-	3	2	4	1	-
	m.	8	-	-	-	1	-	-	2	-	2	1	2	-	-
C91 limfatična leukemija	sv.	9	1	-	-	-	-	1	3	1	-	1	-	2	-
	m.	3	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-
C92 mijeloična leukemija	sv.	4	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-
	m.	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
C97 neovisna višestruktorna sijela (primarna)	sv.	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Novooboljeli in situ, dobroćudne novotvorine i novotvorine nesigurne i nepoznate prirode (D00-D48)	sv.	15	-	8	1	-	3	-	1	-	1	1	-	-	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
D06 in situ vrata maternice	ž.	15	-	8	1	-	3	-	1	-	1	1	-	-	-

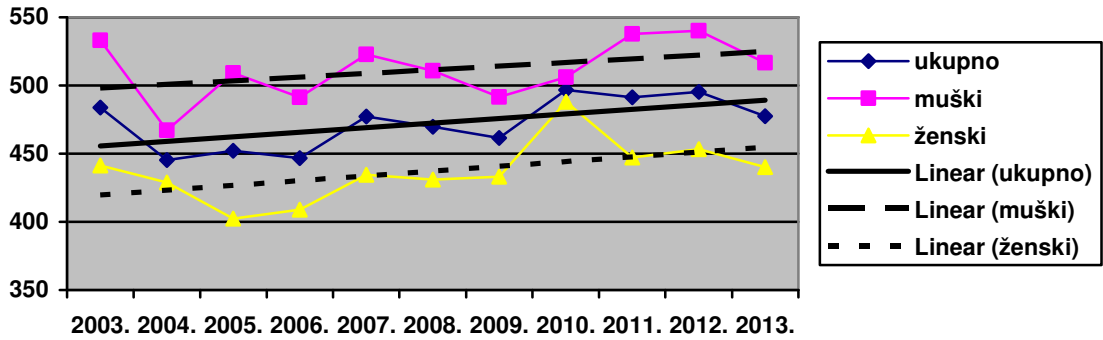
Izvor: HZJZ, Registar za rak

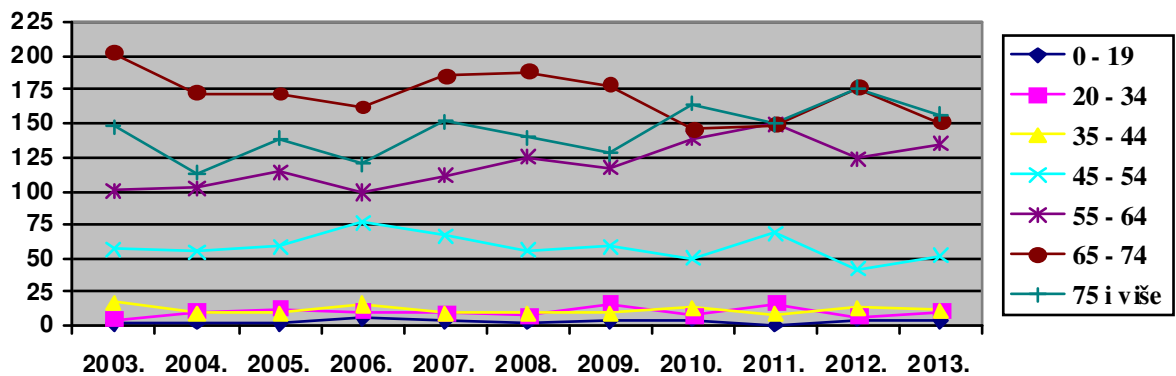
Slika 4.1. Deset vodećih sijela raka kod novooboljelih osoba muškog spola u Istarskoj županiji u 2013. godini

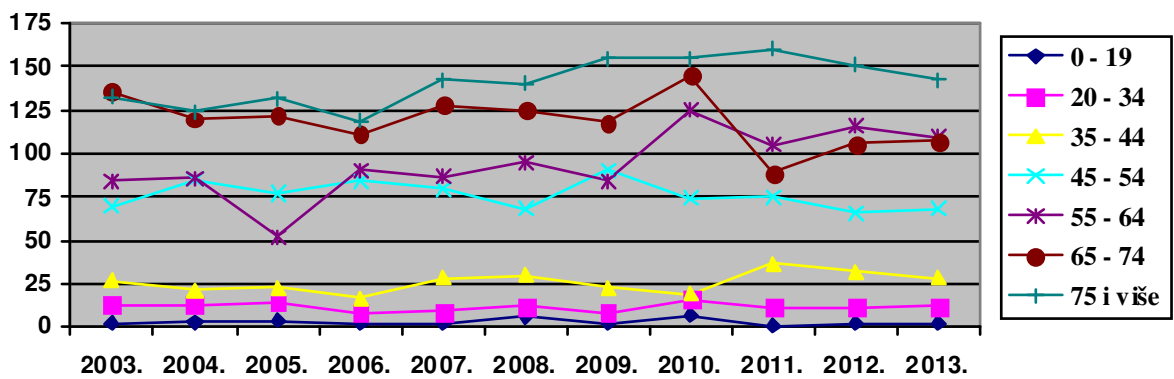
Slika 4.2. Deset vodećih sijela raka kod novooboljelih osoba ženskog spola u Istarskoj županiji u 2013. godini

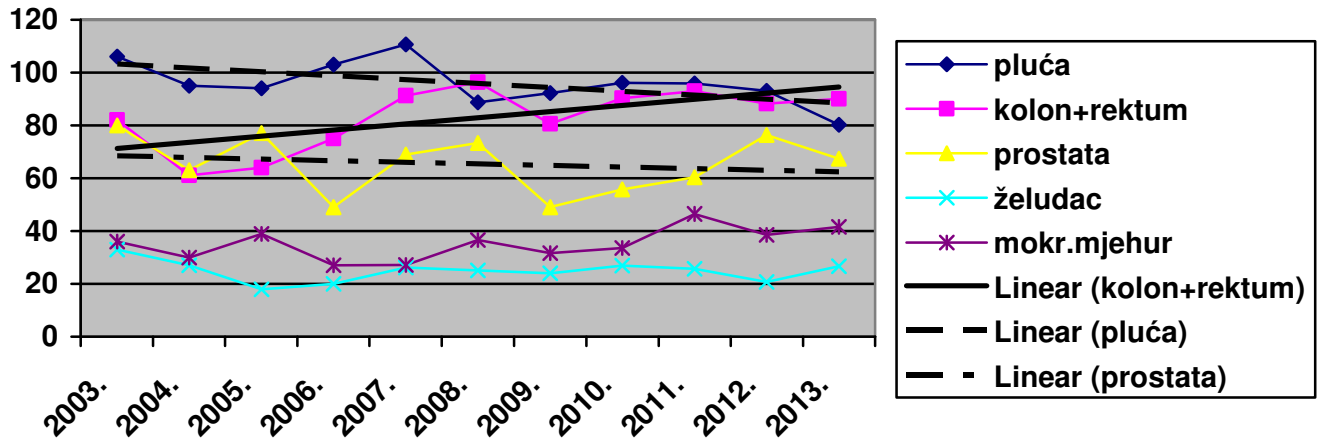
Slika 4.3. Incidencija raka u Istarskoj županiji od 2003. do 2013. godine – stopa na 100.000 stanovnika

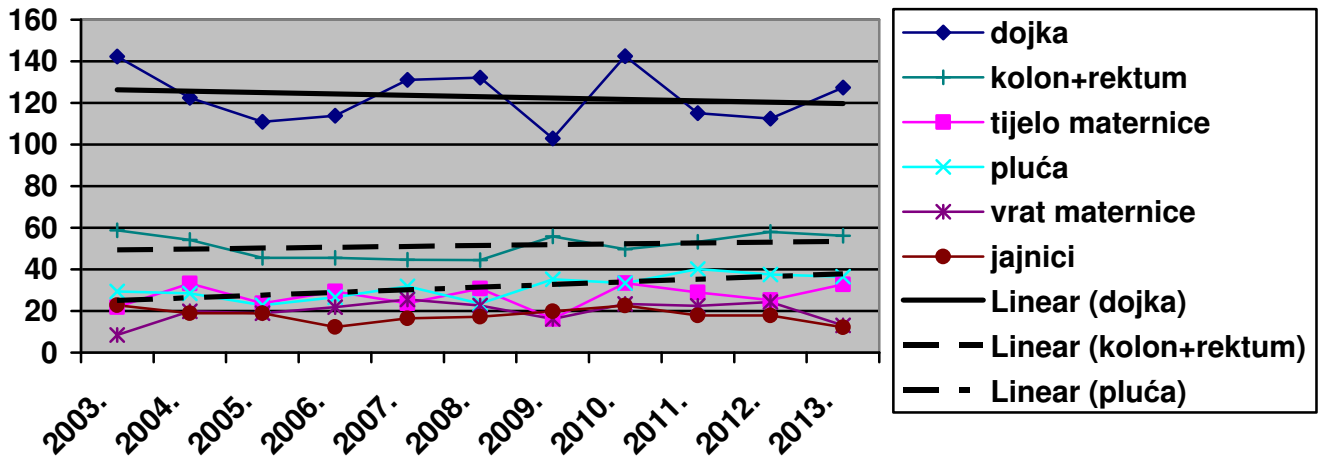
Slika 4.4. Novooboljeli od raka (muški spol) po dobnim skupinama 2003. - 2013. godine

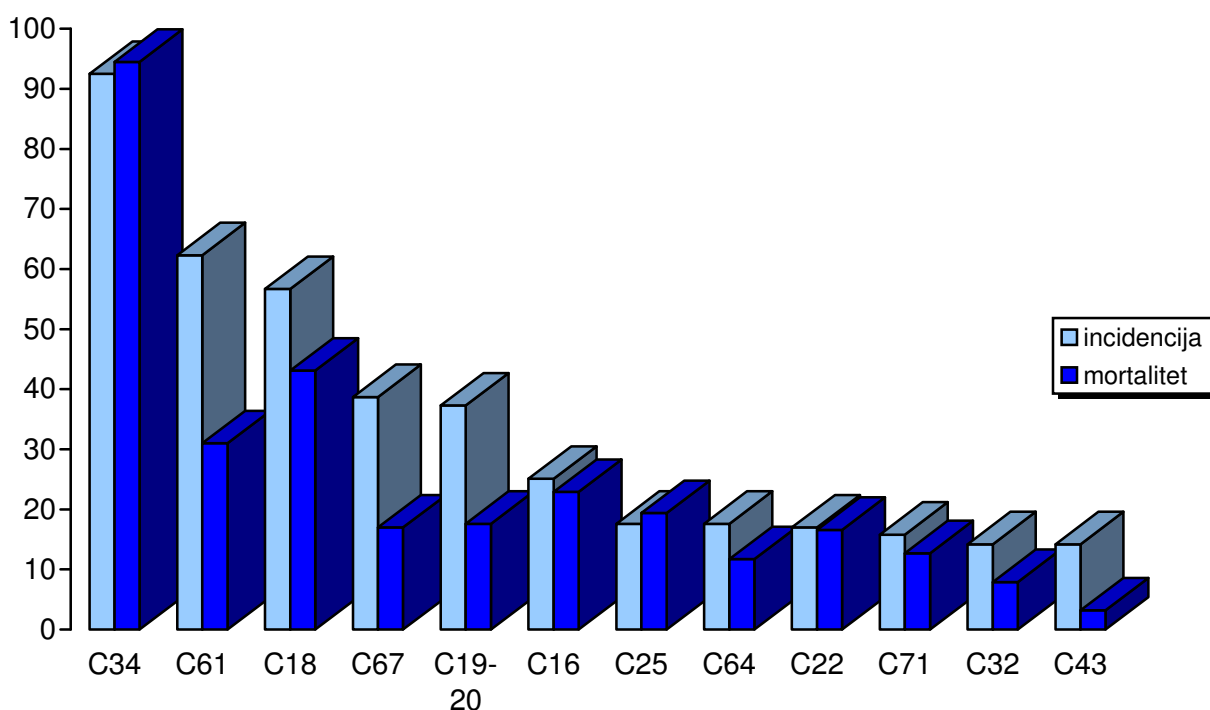
Slika 4.5. Novooboljeli od raka (ženski spol) po dobnim skupinama 2003. – 2013. godine

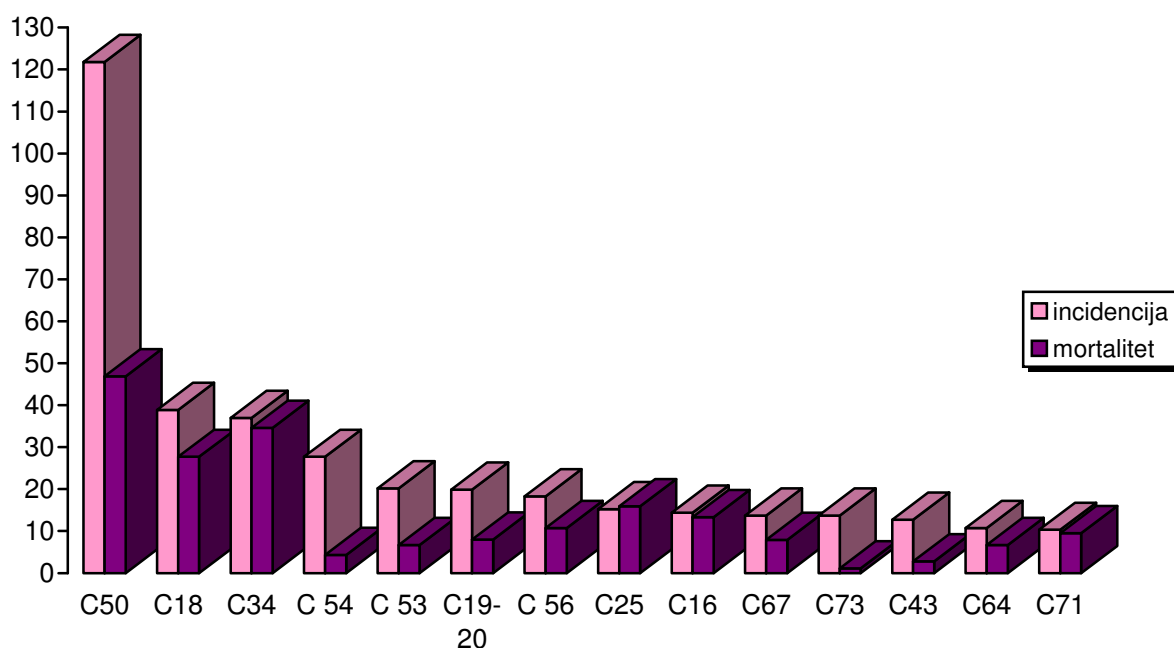
Slika 4.6. Incidencija vodećih sijela raka kod osoba muškog spola u Istarskoj županiji – stopa na 100.000

Slika 4.7. Incidencija vodećih sijela raka kod osoba ženskog spola u Istarskoj županiji – stopa na 100.000

Slika 4.8. Vodeća sijela raka kod novooboljelih osoba muškog spola u Istarskoj županiji - incidencija i mortalitet (prosjeak 2009.-2013. godina) – stopa na 100.000

Slika 4.9. Vodeća sijela raka kod novooboljelih osoba ženskog spola u Istarskoj županiji – incidencija i mortalitet (prosjeak 2009.-2013. godina) – stopa na 100.000

U M R L I

4.2. Umrli od novotvorina (C00-D48) u Istarskoj županiji u 2014. godini

DIJAGNOZA	UKUPNO	muški	ženski
UKUPNO	693	392	301
Ukupno zloćudne novotvorine (C00-C97)	681	382	299
C00-C14 usne, usna šupljina i ždrijelo	20	16	4
C00 usne	1	1	-
C01 baze jezika	2	1	1
C02 ostali i nespecificirani dijelovi jezika	3	3	-
C03 desni	1	-	1
C04 dna usta	2	2	-
C05 nepca	1	1	-
C06 nespecificirani djelovi usne šupljine	1	1	-
C07 zaušna (parotidna) žlijezda	2	1	1
C10 orofarings	2	2	-
C12 piriformni sinus	1	1	-
C13 hipofarinks	4	3	1
C15-C26 probavnih organa	213	122	91
C15 jednjak	7	6	1
C16 želudac	34	24	10
C17 tanko crijevo	1	-	1
C18 debelo crijevo (kolon)	71	39	32
C19 rektosigmoidni prijelaz	2	1	1
C20 završno debelo crijevo (rektum)	28	16	12
C21 čmar i analni kanal	2	1	1
C22 jetra i intrahepatični žučni vodovi	14	10	4
C23 žučni mjehur	6	1	5
C24 ostali i nespecificirani dijelovi bilijarnog trakta	9	6	3
C25 gušterača	37	18	19
C26 ostali i nedovoljno definirani probavni organi	2	-	2
C30-C39 dišnih i organa prsnog koša	134	96	38
C32 grkljan (larinks)	11	11	-
C33 dušnik (traheja)	1	1	-
C34 dušnice (bronh) i pluća	122	84	38
C41 kosti i zglobne hrskavice ostalih i nespecificiranih dijelova	5	5	-
C43-C44 melanom i ostale zloćudne novotvorine kože	19	10	9
C43 zloćudni melanom kože	14	8	6
C44 ostale zloćudne novotvorine kože	5	2	3
C45-C49 mezotelijalno i meko tkivo	12	10	2
C45 mezoteliom	9	8	1
C49 ostaloga vezivnog i mekog tkiva	3	2	1
C50 dojka	60	2	58
C51-C58 ženskih spolnih organa	34	-	34
C51stidnica (vulva)	2	-	2
C52 rodnica (vagina)	1	-	1
C53 vrat maternice (cerviks)	7	-	7
C54 trup maternice (korpus)	9	-	9
C55 maternice, nespecificirani dio	1	-	1
C56 jajnik (ovarij)	13	-	13
C57 ostali i nespecificirani ženski spolni organi	1	-	1
C61 kestenjača (prostata)	45	45	-
C64-C68 urinarni sustav	47	28	19
C64 bubreg, osim bubrežne zdjelice	15	7	8
C67 mokraćni mjehur	32	21	11
C71-C72 mozak i ostali dijelovi središnjeg živčanog sustava	25	10	15
C71 mozak	24	10	14
C72 kralježnična moždina, moždani živci i ostali dijelovi SŽS	1	-	1

4.2. Umrli od novotvorina (C00-D48) u Istarskoj županiji u 2014. godini – nastavak

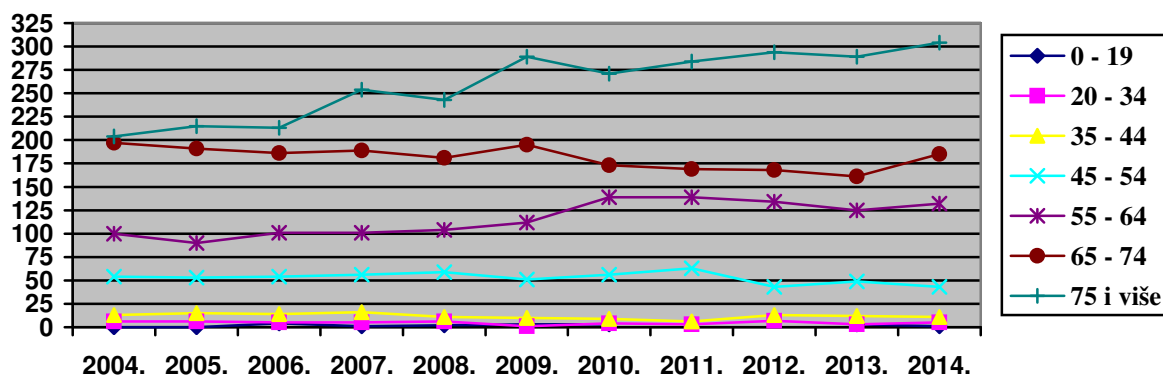
DIJAGNOZA	UKUPNO	muški	ženski
C73-C75 štitnjača i ostale žlijezde s unutrašnjim izlučivanjem	3	1	2
C73 štitnjača	2	-	2
C74 nadbubrežna žlijezda	1	1	-
C76-C80 nedovoljno definirana, sekundarna i nespecificirana sijela	17	10	7
C76 ostala i nedovoljno definirana sijela	4	2	2
C77 sekundarne i nespecificirane zloćudne novotvorine limfnih čvorova	1	-	1
C78 sekundarne zloćudne novotvorine dišnih i probavnih organa	1	1	-
C80 bez specificiranog sijela	11	7	4
C81-C96 limfno, hematopoezno i srodno tkivo	47	27	20
C81 Hodgkinova bolest	2	2	-
C82 Folikularni /nodularni/ non-Hodgkinov limfom	1	-	1
C83 difuzni non-Hodgkinov limfom	3	1	2
C85 ostale i nespecificirane vrste non-Hodgkin limfoma	14	9	5
C88 Zloćudne imunoproliferativne bolesti	1	1	-
C90 multipli mijelom i zloćudne plazmocitne novotvorine	6	4	2
C91 limfatična leukemija	11	6	5
C92 mijeloična leukemija	6	4	2
C93 monocitna leukemija	1	-	1
C95 leukemija stanica nespecificirane vrste	1	-	1
C96 ostale i nesp. zloćudne novot. limfnoga, hematopoeznoga i srod. tkiva	1	-	1
Ukupno dobroćudne novotvorine (D10-D36)	5	4	1
D25 lejomiom maternice	1	-	1
D29 dobroćudna novotvorina muških spolnih organa	3	3	-
D32 moždane ovojnice (meninge)	1	1	-
Ukupno novotvorine nesigurne i nepoznate prirode (D37-D48)	7	6	1
D46 Mijelodisplastični sindromi	4	4	-
D47 Ostale limfnog, hematop. i srodnog tkiva nesigurne ili nepoz. prirode	3	2	1

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

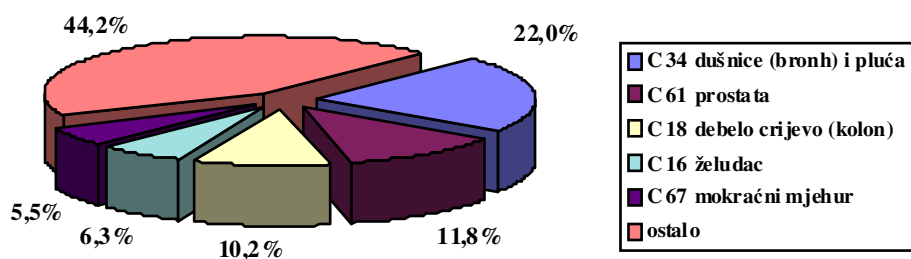
4.3. Umrli od raka (C00-C97) po dobnim skupinama 2005. - 2014. godine

DOB	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
UKUPNO	570	577	622	606	661	655	664	659	642	681
0 - 19	-	4	1	2	3	3	-	-	3	1
20 - 34	6	5	5	6	1	4	3	7	3	5
35 - 44	15	14	16	11	10	9	6	13	12	11
45 - 54	53	54	56	59	51	56	63	43	49	43
55 - 64	90	101	101	104	112	139	139	134	125	132
65 - 74	191	186	189	181	195	173	169	168	161	185
75 i više	215	213	254	243	289	271	284	294	289	304

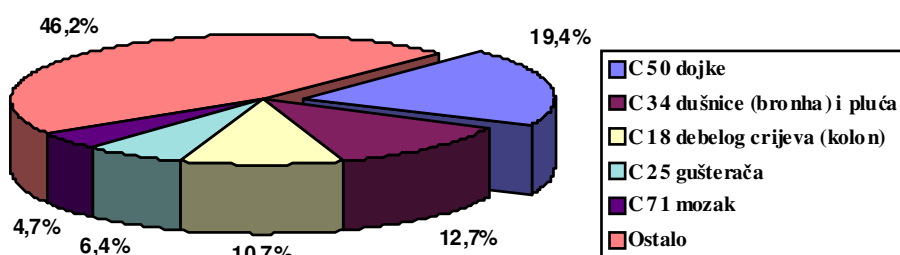
Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Slika 4.10. Umri od raka po dobnim skupinama 2004. - 2014. godine

Slika 4.11. Pet vodećih malignih bolesti - uzroka smrti osoba muškog spola u Istarskoj županiji u 2014. godini

Slika 4.12. Pet vodećih malignih bolesti - uzroka smrti osoba ženskog spola u Istarskoj županiji u 2014. godini

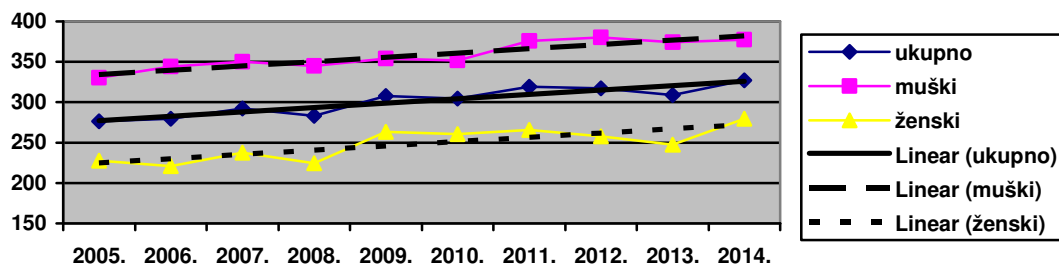
4.4. Umrli po sijelu raka, dobi i spolu 2014. godine u Istarskoj županiji

Šifra MKB	Spol	Ukupno	10-19	20-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 i više
Umrli od raka (C00-C97)	sv.	681	1	9	7	14	29	56	76	76	109	113	104	87
	m.	382	1	2	3	5	17	32	46	50	69	63	56	38
C00 usne	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
C01 baze jezika	sv.	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
C02 ostali i nespecificirani	sv.	3	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-
djelovi jezika	m.	3	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-
C03 desni	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C04 dno usta	sv.	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
	m.	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
C05 nepca	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
C06 nespecificirani djelovi	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
usne šupljine	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
C07 zaušna (parotidna)	sv.	2	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-
žlijezda	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
C10 orofarings	sv.	2	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-
	m.	2	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-
C12 piriformni sinus	sv.	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
	m.	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
C13 hipofarinks	sv.	4	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	1	-
	m.	3	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-
C15 jednjak	sv.	7	-	-	-	-	-	-	4	-	1	2	-	-
	m.	6	-	-	-	-	-	-	4	-	1	1	-	-
C16 želudac	sv.	34	-	1	1	-	-	3	3	5	5	4	7	5
	m.	24	-	1	1	-	-	2	3	4	4	3	4	2
C17 tanko crijevo	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C18 debelo crijevo (kolon)	sv.	71	-	-	-	1	3	2	10	5	8	23	11	8
	m.	39	-	-	-	1	-	2	7	3	4	12	7	3
C19 rektosigmoidni prijelaz	sv.	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
C20 završno debelo crijevo (rektum)	sv.	28	-	-	-	-	2	2	1	4	6	5	5	3
	m.	16	-	-	-	-	2	1	-	2	6	1	4	-
C21 čmar i analni kanal	sv.	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
C22 jetra i intrahepatični žučni vodovi	sv.	14	-	-	-	-	-	1	2	5	2	1	2	1
	m.	10	-	-	-	-	-	1	-	5	2	1	1	-
C23 žučni mjehur	sv.	6	-	-	-	-	-	1	-	1	1	1	1	1
	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
C24 ostali i nespecificirani dijelovi bilijarnog trakta	sv.	9	-	-	-	-	1	-	-	1	2	2	2	1
	m.	6	-	-	-	-	1	-	-	-	2	2	-	1
C25 gušterača	sv.	37	-	-	-	-	1	2	5	5	5	9	6	4
	m.	18	-	-	-	-	1	1	2	4	0	5	2	3

4.4. Umrli po sijelu raka, dobi i spolu 2014. godine u Istarskoj županiji – nastavak

Šifra MKB	Spol	Ukupno	10-19	20-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 i više
C74 nadbubrežna žlijezda	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
C76 ostala i nedovoljno definirana sijela	sv.	4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-
	m.	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-
C77 sekundarne i nespec. zloćudne novotvorine limfnih čvorova	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C78 sekundarne zloć. novotvorine dišnih i probavnih organa	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
C80 bez specificiranog sijela	sv.	11	-	-	-	1	1	2	-	1	2	2	-	2
	m.	7	-	-	-	-	1	2	-	1	1	1	-	1
C81 Hodgkinova bolest	sv.	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
	m.	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
C82 Folikularni /nodularni/ non-Hodgkinov limfom	sv.	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C83 Difuzni non-Hodgkin limfom	sv.	3	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
C85 ostale i nespecificirane vrste non-Hodgkin limfoma	sv.	14	-	-	-	-	-	2	2	1	2	3	1	3
	m.	9	-	-	-	-	-	2	2	-	1	2	-	2
C88 zloćudne imunoproliferativne bolesti	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
C90 multipli mijelom i zloćudne plazmocitne novotvorine	sv.	6	-	-	-	-	-	1	-	-	2	1	2	-
	m.	4	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	1	-
C91 limfatična leukemija	sv.	11	1	-	-	-	-	-	3	1	-	-	1	5
	m.	6	1	-	-	-	-	-	3	1	-	-	1	-
C92 mijeloična leukemija	sv.	6	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	2	1
	m.	4	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	1	-
C93 monocitna leukemija	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C95 leukemija stanica nespecificirane vrste	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C96 ostale i nesp. zloć. novotvorine limfnoga, hematop. i srod. tkiva	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Umrli od ostalih novotvorina</i>	sv.	12	-	-	-	-	2	-	-	1	1	1	5	2
	m.	10	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1	5	2
<i>Dobročudne novotvorine:</i>														
D25 lejomiom maternice	sv.	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
D29 dobroćudna novotvorina muških spolnih organa	sv.	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
	m.	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
D32 dobroćudna novotvorina moždane ovojnice (meninge)	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
<i>Novotv. nesigurne i nepoz. prirode:</i>														
D46 Mijelodisplastični sindromi	sv.	4	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	1
	m.	4	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	1
D47 Ostale novot. limf., hemat. i srod. tkiva nesig. ili nepoz. prirode	sv.	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-
	m.	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-

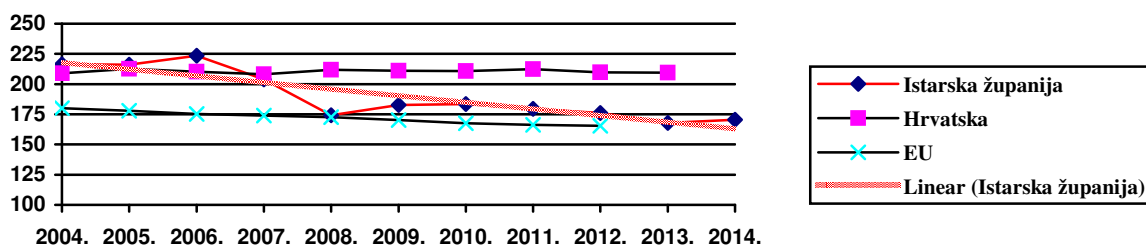
Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

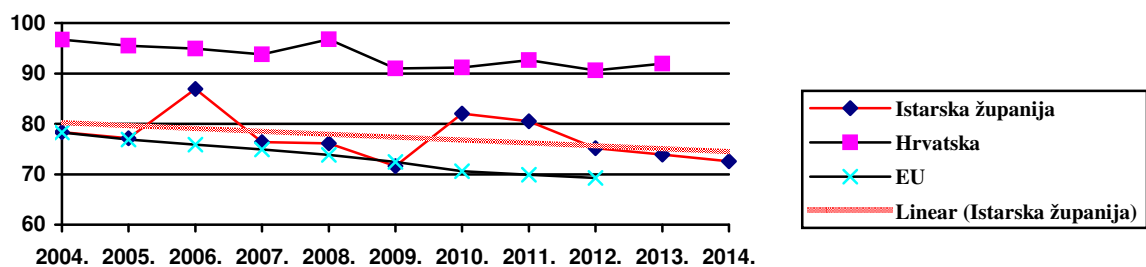
Slika 4.13. Mortalitet od raka u Istarskoj županiji od 2005 . do 2014. godine – gruba stopa na 100.000 stanovnika

Dobno-standardizirane stope smrtnosti

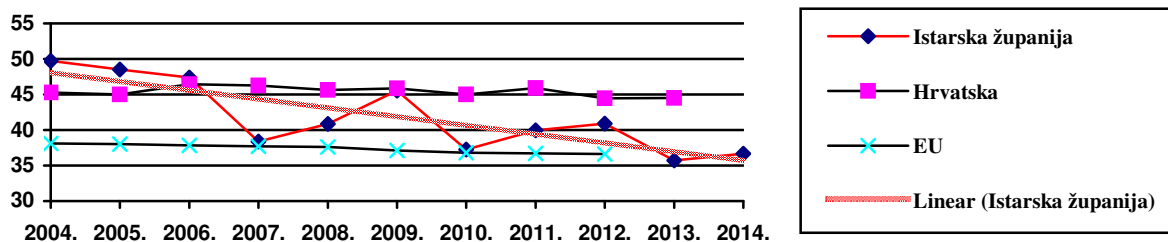
Izvor: podaci za Istarsku županiju – ZJZ (za godine 2004.-2006. računato prema popisu 2001.; od 2007.-2010. i 2012. -2014.g. prema godišnjim procjenama stanovništva DZS; popis 2011.), ostali podaci European health for all database (HFA-DB), WHO Regional Office for Europe

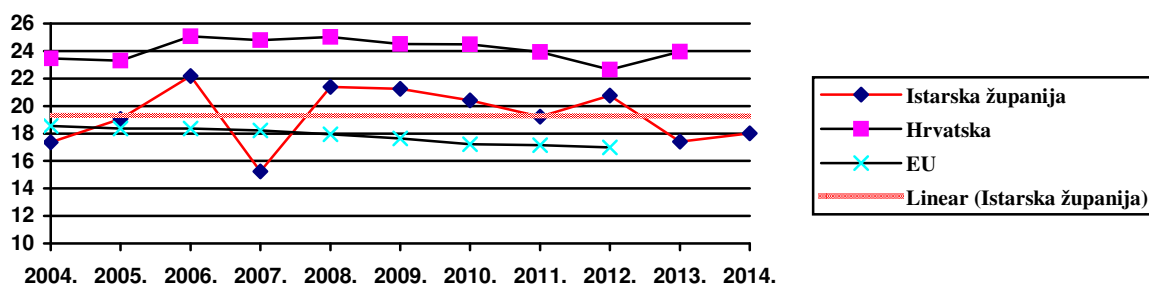
Slika 4.14. Dobno-standardizirane stope smrtnosti od zloćudnih novotvorina, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

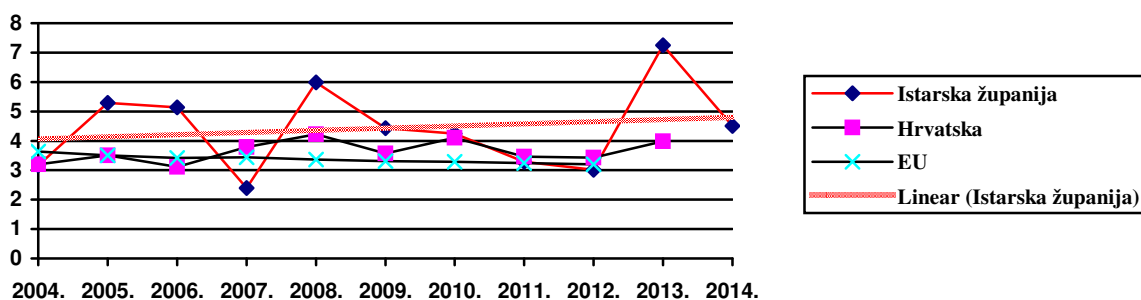
Slika 4.15. Dobno-standardizirane stope smrtnosti od zloćudnih novotvorina, na 100.000 stanovnika (0-64 godine)

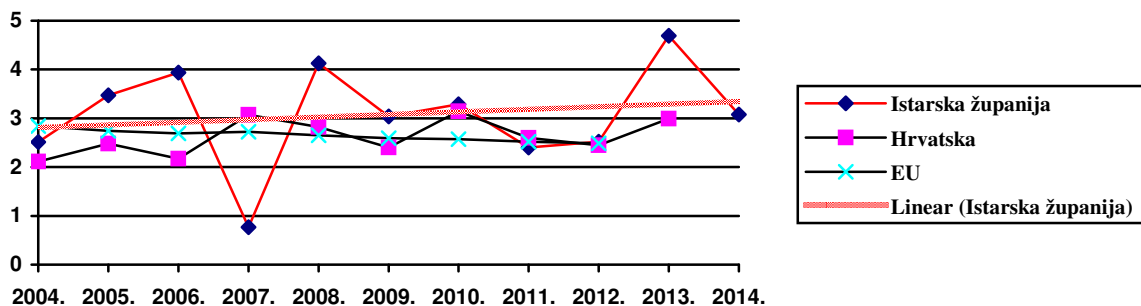
Slika 4.16. Dobno-standardizirane stope smrtnosti od raka traheje, bronha i pluća, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

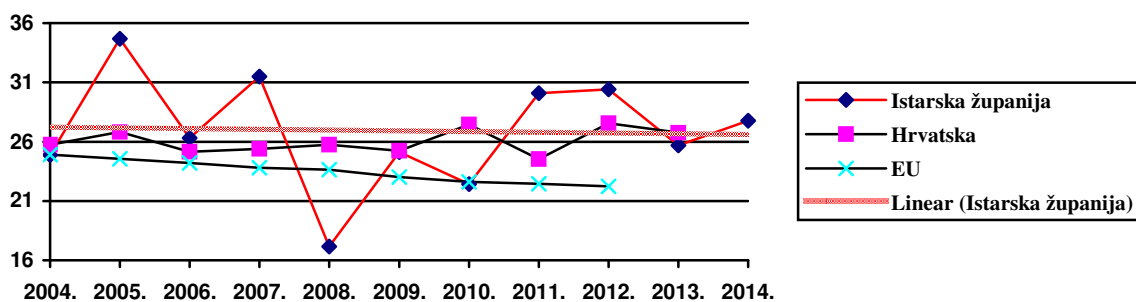
Slika 4.17. Dobno-standardizirane stope smrtnosti od raka traheje, bronha i pluća, na 100.000 stanovnika (0-64 godine)

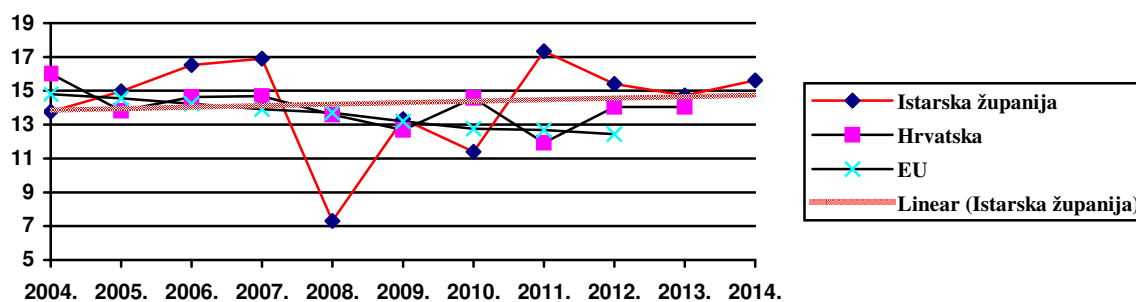
Slika 4.18. Dobno-standardizirane stope smrtnosti od raka vrata maternice, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

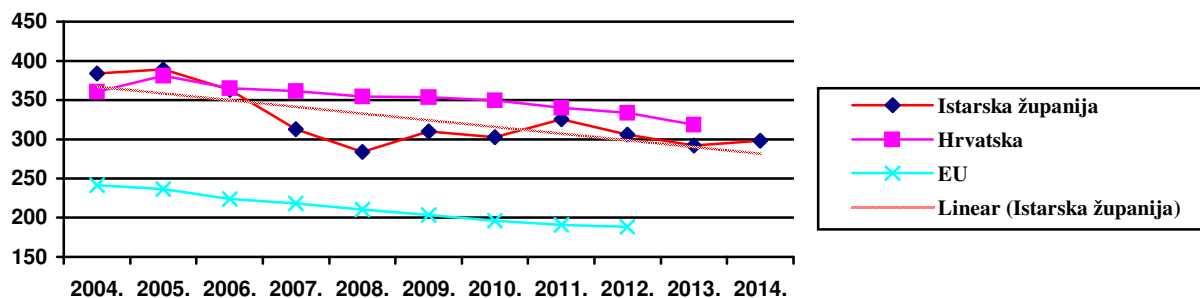
Slika 4.19. Dobno-standardizirane stope smrtnosti od raka vrata maternice, na 100.000 stanovnika (0-64 godine)

Slika 4.20. Dobno-standardizirane stope smrtnosti od raka dojke žena, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

Slika 4.21. Dobno-standardizirane stope smrtnosti od raka dojke žena, na 100.000 stanovnika (0-64 godina)

Slika 4.22. Dobno-standardizirane stope smrtnosti bolesti vezanih uz pušenje*, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

* C01-02, C05-07, C09-10, C12-15, C32, C34, I21-22, I25, I60-64, I67, I69, J42, J44-45

NACIONALNI PROGRAMI

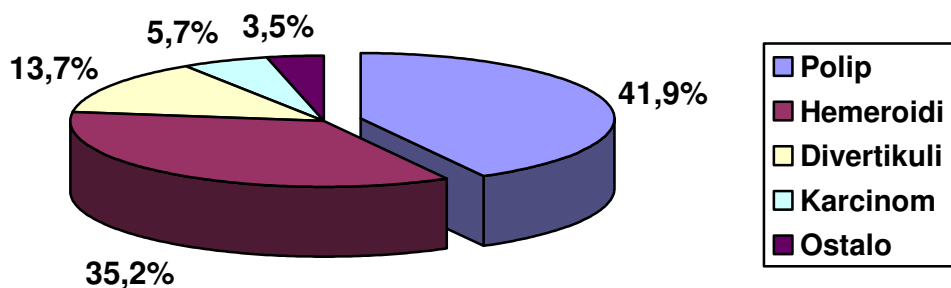
RANO OTKRIVANJE RAKA DEBELOG CRIJEVA

4.5. Odaziv i rezultati obrade uzoraka stolica u 2. ciklusu Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka debelog crijeva u Istarskoj županiji od listopada 2013.-2014. godine – nepotpuni rezultati

Godište	Poslano poziva	Broj obrađenih osoba		Pozitivno	
		Broj	%	Broj	%
1939.	2.261	363	16,1	27	7,4
1940.	2.294	387	16,9	30	7,8
1941.	2.101	535	25,5	19	3,6
1942.	2.151	396	18,4	31	7,8
1943.	2.057	439	21,3	25	5,7
1944.	1.797	384	21,4	29	7,6
1945.	1.456	286	19,6	15	5,2
1946.	2.207	324	14,7	15	4,6
1947.	2.680	415	15,5	37	8,9
1949.	3.094	809	26,1	30	3,7
1950.	3.142	531	16,9	56	10,5
1939.-1950.	25.240	4.869	19,3	314	6,4
1958.	3.652	496	13,6	23	4,6
1959.	3.730	484	13,0	14	2,9
1960.	3.728	442	11,9	30	6,8
1961.	3.659	509	13,9	23	4,5
1962.	3.663	526	14,4	18	3,4
1963.	3.432	514	15,0	16	3,1
1959.-1963.	21.864	2.971	13,6	124	4,2
UKUPNO	47.104	7.840	16,6	438	5,6

4.6. Rezultati kolonoskopija u 2. ciklusu Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka debelog crijeva u Istarskoj županiji od listopada 2013.-2014.godine – nepotpuni rezultati

Godište	Osobe naručene na kolonoskopiju	Odbili kolonoskopiju	Obavljeno kolonoskopija	Uredan nalaz	Patološki nalaz	
					Broj	%
1939.	27	7	20	4	16	80,0
1940.	30	6	24	2	22	91,7
1941.	19	4	15	-	15	100,0
1942.	31	6	25	1	24	96,0
1943.	25	3	22	4	18	81,8
1944.	29	6	23	2	21	91,3
1945.	15	1	14	2	12	85,7
1946.	15	2	13	9	4	30,8
1947.	37	7	30	8	22	73,3
1949.	30	3	27	5	22	81,5
1950.	56	7	49	9	40	81,6
1939.-1950.	314	52	262	46	216	82,4
1958.	23	3	20	4	16	80,0
1959.	14	-	14	1	13	92,9
1960.	30	3	27	5	22	81,5
1961.	23	-	23	3	20	86,9
1962.	18	2	16	3	13	81,3
1963.	16	-	16	1	15	93,8
1959.-1963.	124	8	116	17	99	85,3
UKUPNO	438	60	378	63	315	83,3

Slika 4.23. Patološki nalazi utvrđeni kolonoskopijom u 2. ciklusu Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka debelog crijeva u Istarskoj županiji s 31.12.2014. – nepotpuni rezultati

RANO OTKRIVANJE RAKA DOJKE

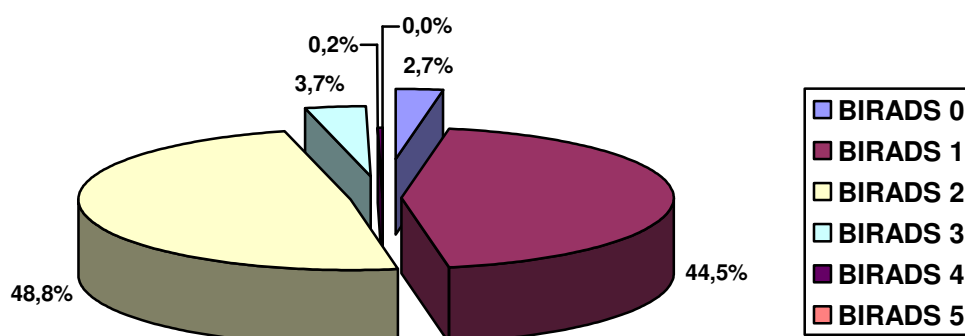
4.7. Mamografske jedinice u Istarskoj županiji uključene u Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke 2014.

MMG jedinica	
Dom zdravlja	
1.	Istarski domovi zdravlja Ispostava Labin
2.	Istarski domovi zdravlja Ispostava Buzet
3.	Istarski domovi zdravlja Ispostava Rovinj
4.	Istarski domovi zdravlja Ispostava Umag*
Bolnica	
5.	Opća bolnica Pula

*Uključeni u IV ciklus

4.8. Žene pozivane u III ciklusu Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka dojke u Istarskoj županiji (od prosinca 2011.g. do svibnja 2014.g.)

Godište	Broj žena za pozvati	Pozvane žene	Uvedenih nalaza	% obuhvat	Ponovno pozvane žene
1943.	1.183	1.204	516	58,95	4
1944.	1.023	991	428	58,65	166
1945.	784	773	390	63,85	161
1946.	1.194	1.163	498	60,14	209
1947.	1.514	1.479	670	61,81	281
1948.	1.543	1.487	675	62,86	287
1949.	1.738	1.688	770	63,98	405
1950.	1.665	1.620	780	63,56	495
1951.	1.613	1.570	719	62,88	498
1952.	1.862	1.831	854	62,44	640
1953.	1.821	1.772	853	63,55	623
1954.	1.851	1.820	893	63,01	698
1955.	1.928	1.899	928	63,78	685
1956.	1.921	1.871	733	56,81	-
1957.	1.736	1.651	656	58,00	2
1958.	1.829	1.733	692	54,70	-
1959.	1.897	1.812	745	59,10	400
1960.	1.944	1.836	712	57,31	94
1961.	1.947	1.950	526	49,48	14
1962.	1.869	1.871	457	49,78	2
UKUPNO	32.862	32.021	13.495	59,41	5.664

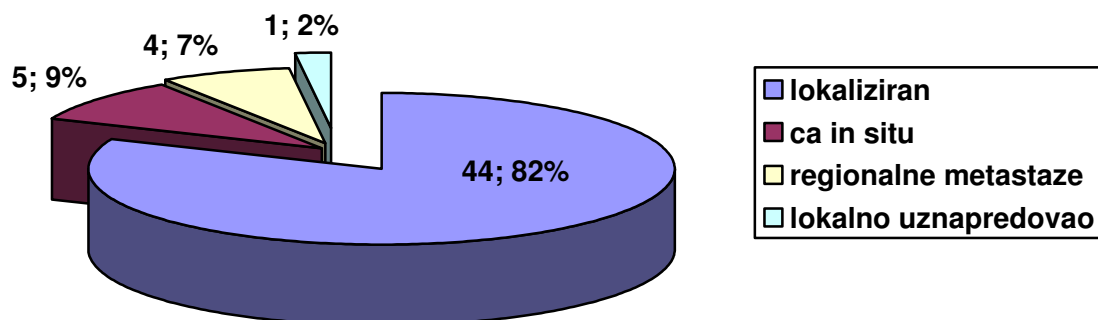

Slika 4.24. Nalazi mamografije žena pozvanih u III ciklusu (od prosinca 2011.g. do svibnja 2014.g.) prema BIRADS klasifikaciji

Tumačenje BIRADS klasifikacije

BIRADS*	
0	Neodređen nalaz – potrebne dodatne pretrage
1	Uredan nalaz
2	Benigni nalaz
3	Vjerojatno benigni nalaz – rizik maligniteta manji od 2% - potreban UZV ili kontrolno mamografsko snimanje i pregled u roku od 6 mj.
4	Suspektna promjena – rizik maligniteta 2-94% - odmah potrebna daljnja citološka ili patohistološka obrada
5	Visoko suspektno maligna promjena - rizik maligniteta veći od 94% - odmah uputiti kirurgu

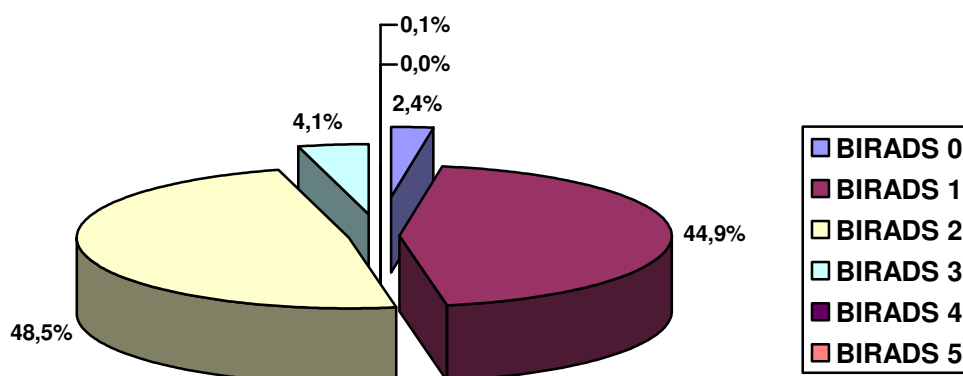
*Breast Imaging Reporting and Data System - The American College of Radiology

Slika 4.25. Žene kod kojih je otkriven karcinom u III ciklusu prema stadiju bolesti

4.9. Žene pozivane u IV ciklusu Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka dojke u Istarskoj županiji (od svibnja 2014.g. do prosinca 2014.g.) – nepotpuni rezultati

Godište	Broj žena za pozvati	Pozvane žene	Uvedenih nalaza	% obuhvat	Ponovno pozvane žene
1945.	769	238	41	29,46	78
1946.	1.175	450	84	31,75	121
1947.	1.484	490	76	28,91	31
1948.	1.515	526	101	33,47	178
1949.	1.704	508	95	35,04	181
1950.	1.643	590	246	54,69	67
1951.	1.590	636	281	54,50	48
1952.	1.834	871	458	63,48	109
1953.	1.788	797	395	61,36	69
1954.	1.818	859	474	68,56	120
1955.	1.903	1.116	616	67,00	103
1956.	1.890	1.018	186	26,79	67
1957.	1.720	919	180	27,81	57
1958.	1.808	948	165	25,66	11
1959.	1.877	755	166	32,58	59
1960.	1.924	1.000	149	21,18	57
1961.	1.940	1.237	171	19,87	-
1962.	1.849	1.179	198	24,87	84
1963.	1.781	1.601	424	33,71	1
UKUPNO	32.012	15.738	4.506	38,61	1.441

Slika 4.26. Nalazi mamografije žena pozvanih u IV ciklusu (od svibnja 2014.g. do prosinca 2014.g.) prema BIRADS klasifikaciji – nepotpuni rezultati

Tumačenje BIRADS klasifikacije

BIRADS*	
0	Neodređen nalaz – potrebne dodatne pretrage
1	Uredan nalaz
2	Benigni nalaz
3	Vjerojatno benigni nalaz – rizik maligniteta manji od 2% - potreban UZV ili kontrolno mamografsko snimanje i pregled u roku od 6 mj.
4	Suspektna promjena – rizik maligniteta 2-94% - odmah potrebna daljnja citološka ili patohistološka obrada
5	Visoko suspektno maligna promjena - rizik maligniteta veći od 94% - odmah uputiti kirurgu

*Breast Imaging Reporting and Data System - The American College of Radiology

4.10. Rezultati Županijskog programa preventivne mamografije (2005.-2014. godina)

Godište	Pozvano	Odazvano	Odazvano + obavile unutar 24 mj.*	%
1959.	1.827	746	1.065	58,29
1960.	1.836	645	1.023	55,72
1961.	1.807	648	953	52,74
1962.	1.920	723	980	51,09
1963.	1.823	582	875	48,00
1964.	1.787	590	809	45,27
1965.	1.907	587	835	43,79
1966.	1.817	516	738	40,62
1967.	1.753	481	703	40,10
1968.**	1.560	412	596	38,21
UKUPNO	18.035	5.930	8.577	47,56

*uključene i žene koje su po drugoj osnovi obavile mamografiju

** nepotpuni rezultati

RANO OTKRIVANJE RAKA VRATA MATERNICE

4.11. Nepotpuni rezultati u 1. ciklusu Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka vrata maternice u Istarskoj županiji (razdoblje 01.12.2012. -31.12.2014.)

Poslani pozivi ženama koje 3 godine nisu obavile PAPA test	Odaziv	Napravljen i PAPA testovi	Abnormaln i nalaz Papa testa	Potvrđen rak vrata maternice u sklopu Nacionalnog programa	Odstranjena maternica	Žene koje već boluju od karcinoma	Žene koje su preventivni pregled obavile izvan programa
37.686	3.622	3.405	51	4	39	...	217